

Bijlage 2 bij de regels: Inventarisatieformulieren Stads- en dorpsgezichten Weert

Gebied V – Laarderschans

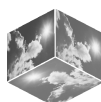
Omvang gebied	Aldenheerd 46-48, gebied tussen Laarderschans, Rakerstraat (zooals op kaart aangegeven)
Plaats	Laar (Weert)
Datum opname	februari 2006

Redengevende omschrijving op gebieds-/structuurniveau

1. Beschrijving van de ontstaansgeschiedenis, de rol in en het belang voor de geschiedenis van Weert, de mate van representatie van de Weerter historie/ groei/ ontwikkeling, weerslag van de (agrarische) functie, tijdbeeld/bouwstijl, de relatie tot de context en de informatiewaarde;

De schans van Laar wordt voor het eerst vermeld in 1637. Het betreft een stuk grond omgeven door een gracht en een wal. In eerste instantie werd dit gemeenschappelijke gebiedje gebruikt als vluchtplaats tegen rondtrekkende plunderaars. Later werd hier de dorpsschool gebouwd, die in elk geval in 1801 bestond. In 1942, toen het land binnen de gracht in gebruik was als akkerland, schonken de dorpsbewoners het aan de parochie om er een kerk te vestigen. Deze is gebouwd in 1948-'49. Deze kerk bestaat nog steeds en is in goede staat. De oorspronkelijke wal is geheel verdwenen en de gracht is meermalen opnieuw uitgebaggerd, maar ligt nog wel grotendeels op de oude plaats. Daarmee is de schans van Laar, samen met die van Boshoven, de best herkenbare boerenschans van Nederland.

2. Beschrijving van de identiteit, karakteristiek, situering, belevingswaarde, ruimtelijke kwaliteit en waardering van elementen;
  - De schans is uitstekend herkenbaar als zodanig.
  - De schans is zeer goed waarneembaar en heeft een hoge belevingswaarde.
  - De later gebouwde kerk past geheel in het oorspronkelijke idee van faciliteit voor gezamenlijk nut.
3. Signalering van bijzondere objecten, beeldbepalende en beeldondersteunende panden, structuren, zichtlijnen, stratenpatroon, rooilijn, inrichting openbaar gebied en groenstructuren;
  - De oorspronkelijke gracht om de schans is nog duidelijk aanwezig en herkenbaar.
  - De oorspronkelijke afmetingen zijn bewaard gebleven.
  - De ruimtelijke context is niet aangetast.
4. Waardering van de gaafheid en uniciteit, maar tevens het signaleren van eventuele beeldverstorende elementen.
  - Deze schans is met de gracht en overige aanleg, samen met de Boshoverschans, de best bewaarde boerenschans en uniek voor Weert, maar ook in Nederland.

5. Foto's

Schans van Laar vanuit Rakerstraat

De gracht vanaf de Rakerstraat naar het zuiden

Rakerstraat naar het noorden gekeken

De gracht vanuit de straat Laarderschans

De kerk met brug aan de Aldenheerd

Kerk en pastorie op de schans

6. Begrenzing (wordt nader vastgelegd in het betreffende bestemmingsplan)

SDG V Laarderschans

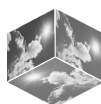

7. In het gebied aanwezige beschermde monumenten

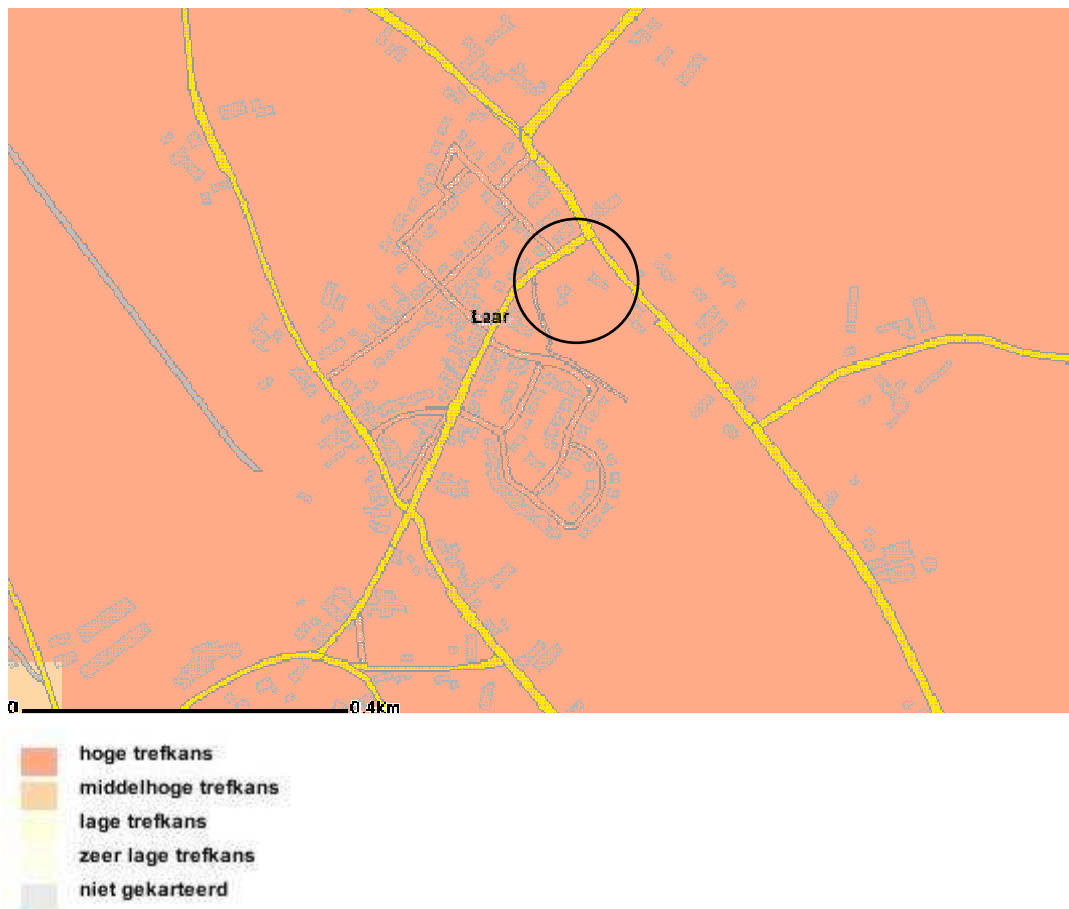
	In het gebied aanwezige beschermde monumenten e.d.
Rijks	-
Provinciaal	-
Gemeentelijk	-
Beeldbepalend	-

8. Externe rapporten

- Een boerenschans in de gemeente Weert, verslag van een onderzoek naar de cultuurhistorische waarde en exacte ligging van de schans van Laar, Zuidnederlandse Archeologische notities 69, M. Lascaris & H. Renes, Amsterdam 2006

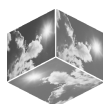

9. Indicatie archeologische verwachtingswaarde

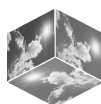

10. Waardering

Waardering + tot +++++	
	A. Sociale en cultuurhistorische waarde
+++++	1. het object/terrein is verbonden met de geschiedkundige herinneringen in de ruimste zin des woords;
++++	2. het object/terrein vertegenwoordigt een fase in de ontwikkeling van stad, streek of dorp;
++++	3. het object/terrein vertegenwoordigt een aspect van de sociale of economische geschiedenis.
	B. Informatiewaarde
++++	Mate waarin het object/terrein door de aanwezigheid in de omgeving alleen al aanschouwelijk onderwijs geeft en de passant informatie over het verleden ontvangt.

	C. Architectonische en kunsthistorische waarde
++	1. het object/terrein is een goed voorbeeld van een stijl of bouwtrant of van het werk van een architect, is gaaf van stijl en detaillering terwijl eventuele latere wijzigingen het architectonische beeld niet storen;
++	2. het object/terrein vertegenwoordigt vanuit architectonisch historisch oogpunt gezien een bouwstijl die kenmerkend is voor een bepaalde periode en geeft afzonderlijk of samen met andere de historische stedenbouwkundige ontwikkeling aan;
+	3. het object/terrein vertegenwoordigt een onvervangbare bouwstijl, techniek of bouwtype.
	D. Planologische en landschappelijke waarde
++++	1. het object/terrein heeft een nauwe relatie met de geomorfologie en de landschappelijke omgeving;
++++	2. het object/terrein is gelegen in een gebied met oorspronkelijke perceelsstructuren en patronen van wegen en waterlopen;
+++++	3. het object/terrein vormt met bijgebouwen, kleinere artefacten en erfbeplanting een karakteristiek geheel;
+++++	4. het object/terrein is karakteristiek voor stad, streek of dorp.
	E. Unieke waarde
+++++	Het is van belang of een object een unieke waarde heeft of dat er meerdere (soortgelijke) objecten in de omgeving van het object staan. Als een object niet in verband kan worden gebracht met andere objecten (zoals in D. Situering), kan het betekenen dat het een unicum is in zijn soort en juist daarom zeer waardevol.
	F. Gaafheid
++++	Vrijwel elk object is aangepast sinds het gebouwd is. Sommige aanpassingen en veranderingen passen echter niet in de stijl van het object en zijn storend voor het aanzien ervan. Het omgekeerde is overigens ook mogelijk: een wijziging kan de waarde van een object verhogen.
	G. Bouwkundige staat
++++	De bouwkundige staat van een object speelt een rol bij de beoordeling of een object in aanmerking komt voor een gemeentelijke monumentenlijst. Daarbij dient wel een onderscheid te worden gemaakt tussen achterstallig onderhoud en de fundamentele staat waarin een object verkeert. Uitgangspunt is dat een restauratie mogelijk met zijn. Tevens kan ook gedacht worden aan bescherming indien de ruïne als zodanig voldoende waarde bezit om als gemeentelijk monument te beschermen.
	H. Ouderdom
++++	De ouderdom van een object speelt een mindere rol bij de beoordeling van een object. De gemeente Weert hanteert hiervoor in principe de minimale leeftijd van 50 jaar, in speciale gevallen zou hiervan afgeweken kunnen worden.

Gebied VI – Laarakker

Omvang gebied	Rietstraat, Schonkenweg, Gertrudisstraat, Schonkenstraat, Laarderweg (zoals op kaart aangegeven)
Plaats	Weert
Datum opname	maart 2006

Redengevende omschrijving op gebieds-/structuurniveau

1. Beschrijving van de ontstaansgeschiedenis, de rol in en het belang voor de geschiedenis van Weert, de mate van representatie van de Weerter historie/ groei/ ontwikkeling, weerslag van de (agrarische) functie, tijdbeeld/bouwstijl, de relatie tot de context en de informatiewaarde;

Laarakker betreft een zeer oud gebied, met archeologische vondsten vanaf de prehistorie. De vorm van de enigszins bolle kransakkers stamt uit de 9^e eeuw en is vrij uniek. Het agrarische gebruik van dit gebied is leidend en het groene karakter is waardevol. De oude wegenstructuur is inclusief driesen (driehoekige dorpspleinen) zeer waardevol.

2. Beschrijving van de identiteit, karakteristiek, situering, belevingswaarde, ruimtelijke kwaliteit en waardering van elementen;

Voorts zijn vooral waardevol de ensembles langs de ringvormige weg met bijbehorende bebouwing van Gertrudisstraat – Schonkenweg – Rietstraat en de driehoek Schonkenstraat – Rietstraat – Laarderweg. Deze gebieden vormen de meest gaaf gebleven onderdelen van het agrarische verleden en heden van Laarakker.

Binnen het gebied zijn nog enkele bijzondere elementen te noemen zoals restanten van een poel, resten van een waterlossing, hagen en boomstructuren.

3. Signalering van bijzondere objecten, beeldbepalende en beeldondersteunende panden, structuren, zichtlijnen, stratenpatroon, rooilijn, inrichting openbaar gebied en groenstructuren;
  - De monumenten zijn opgenomen onder 7 en in het rapport van het Monumentenhuis.
  - Het meanderende wegenverloop en het agrarisch karakter zijn bijzonder en karakteristiek.
  - De kransakkerstructuur in dit gebied is relatief gaaf bewaard gebleven en dient te worden beschermd.
4. Waardering van de gaafheid en uniciteit, maar tevens het signaleren van eventuele beeldversturende elementen.
  - Het stratenpatroon is gaaf en beschermingswaardig.
  - Geen versturende elementen, met uitzondering van enkele afwijkende elementen bij de bedrijfsbebouwing aan de Rietstraat 41 - 43

5. Foto's

Rietstraat t.h.v. 37 gezien naar het oosten

Gertrudisstraat 2

Gertrudisstraat 14 en 14A

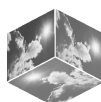
Rietstraat 49 gezien vanaf Schonkenstraat

Rietstraat vanaf 49 naar het oosten gezien

Schonkenstraat t.h.v. nummer 2 naar zuiden

Rijksmonument Rietstraat 26

Afwijkende bebouwing aan Rietstraat 41-43

Hoek Schonkenstraat 3 – Laarderweg
noorden

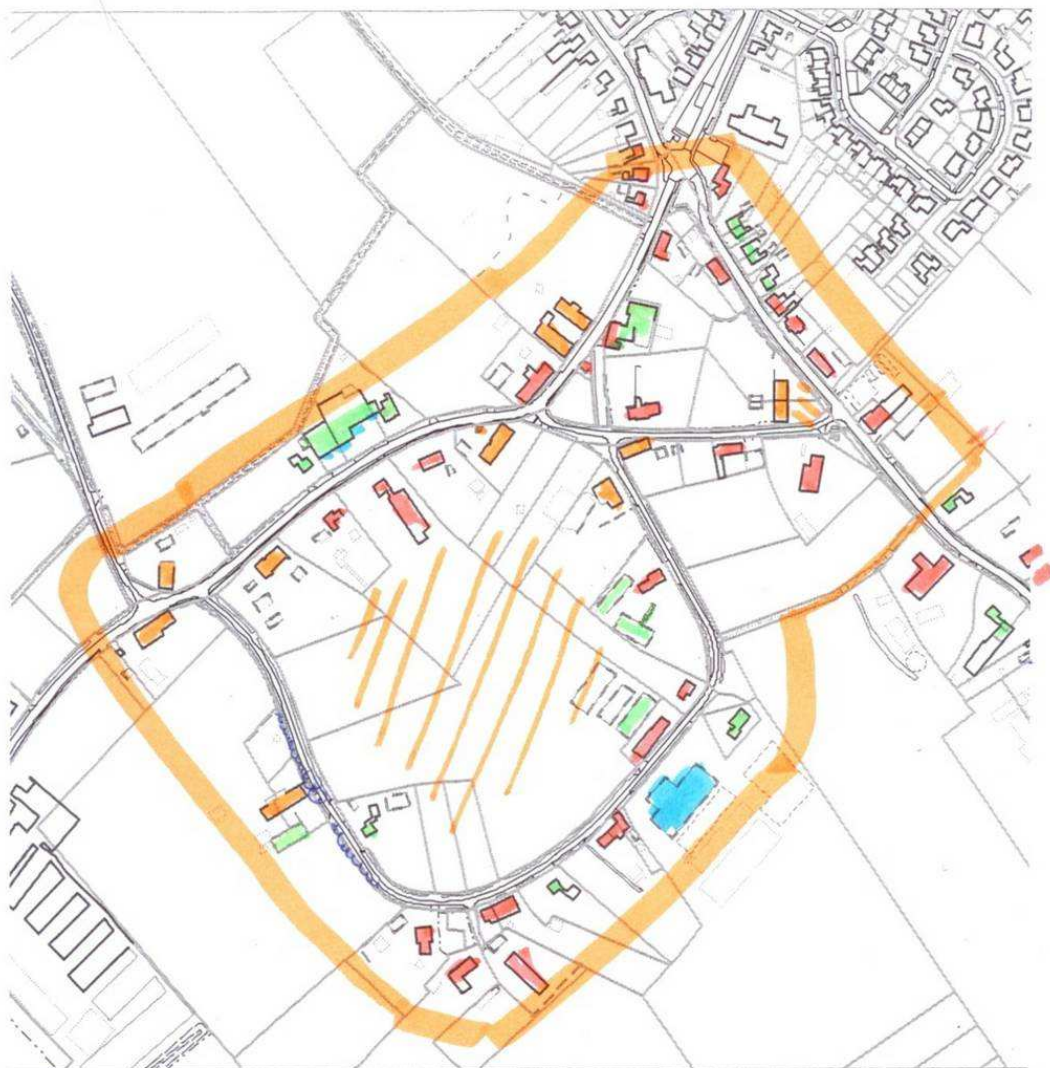

Laarderweg t.h.v. Schonkenstraat naar

6. Begrenzing (wordt nader vastgelegd in het betreffende bestemmingsplan)

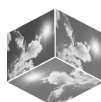

SDG VI Laarakker

- mon/bbp
- neutraal
- ondersteunend
- stovend
- grens

7. In het gebied aanwezige beschermde monumenten

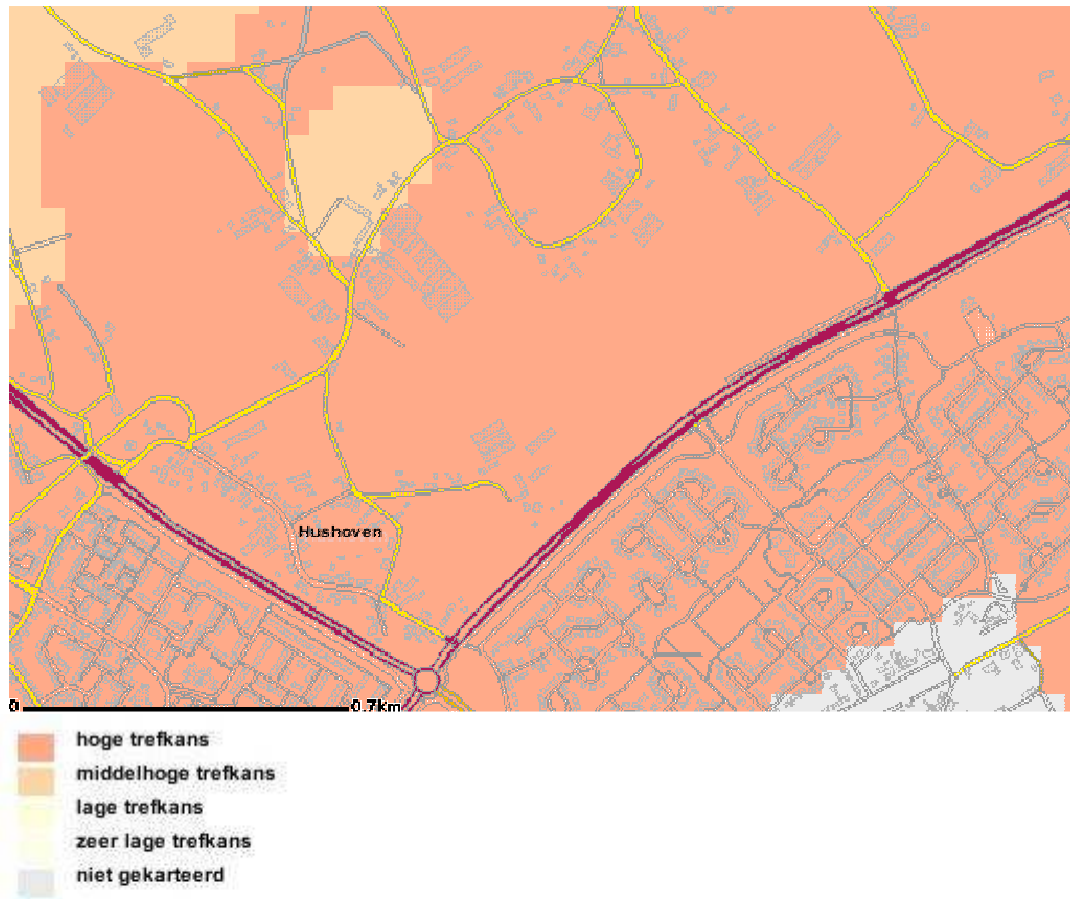
Categorie	Adres
Rijks	Rietstraat 26 (agrarische gebouwen)
Provinciaal (formeel vervallen)	-
Gemeentelijk	Schonkenstraat 3 (vm. boerderij)

8. Externe rapporten

- De Buitenie Laarveld te Weert, cultuurhistorisch onderzoek met waardenstelling, Monumentenhuis Roermond, 2000

9. Indicatie archeologische verwachtingswaarde

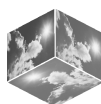

10. Waardering

Waardering + tot +++++	Criteria
	A. Sociale en cultuurhistorische waarde
+++++	1. het object/terrein is verbonden met de geschiedkundige herinneringen in de ruimste zin des woords;
+++++	2. het object/terrein vertegenwoordigt een fase in de ontwikkeling van stad, streek of dorp;
+++++	3. het object/terrein vertegenwoordigt een aspect van de sociale of economische geschiedenis.
	B. Informatiewaarde
+++++	Mate waarin het object/terrein door de aanwezigheid in de omgeving alleen al aanschouwelijk onderwijs geeft en de passant informatie over het verleden ontvangt.

	C. Architectonische en kunsthistorische waarde
+++	1. het object/terrein is een goed voorbeeld van een stijl of bouwtrant of van het werk van een architect, is gaaf van stijl en detaillering terwijl eventuele latere wijzigingen het architectonische beeld niet storen;
+++	2. het object/terrein vertegenwoordigt vanuit architectonisch historisch oogpunt gezien een bouwstijl die kenmerkend is voor een bepaalde periode en geeft afzonderlijk of samen met andere de historische stedenbouwkundige ontwikkeling aan;
+++	3. het object/terrein vertegenwoordigt een onvervangbare bouwstijl, techniek of bouwtype.
	D. Planologische en landschappelijke waarde
+++++	1. het object/terrein heeft een nauwe relatie met de geomorfologie en de landschappelijke omgeving;
+++++	2. het object/terrein is gelegen in een gebied met oorspronkelijke perceelsstructuren en patronen van wegen en waterlopen;
+++++	3. het object/terrein vormt met bijgebouwen, kleinere artefacten en erfbeplanting een karakteristiek geheel;
+++++	4. het object/terrein is karakteristiek voor stad, streek of dorp.
	E. Unieke waarde
+++++	Het is van belang of een object een unieke waarde heeft of dat er meerdere (soortgelijke) objecten in de omgeving van het object staan. Als een object niet in verband kan worden gebracht met andere objecten (zoals in D. Situering), kan het betekenen dat het een unicum is in zijn soort en juist daarom zeer waardevol.
	G. Gaafheid
+++++	Vrijwel elk object is aangepast sinds het gebouwd is. Sommige aanpassingen en veranderingen passen echter niet in de stijl van het object en zijn storend voor het aanzien ervan. Het omgekeerde is overigens ook mogelijk: een wijziging kan de waarde van een object verhogen.
	G. Bouwkundige staat
++++	De bouwkundige staat van een object speelt een rol bij de beoordeling of een object in aanmerking komt voor een gemeentelijke monumentenlijst. Daarbij dient wel een onderscheid te worden gemaakt tussen achterstallig onderhoud en de fundamentele staat waarin een object verkeert. Uitgangspunt is dat een restauratie mogelijk met zijn. Tevens kan gedacht worden aan bescherming indien de ruïne als zodanig voldoende waarde bezit om als gemeentelijk monument te beschermen.
	H. Ouderdom
+++++	De ouderdom van een object speelt een mindere rol bij de beoordeling van een object. De gemeente Weert hanteert hiervoor in principe de minimale leeftijd van 50 jaar, in speciale gevallen zou hiervan afgeweken kunnen worden.

Gebied VII – Hushoven

Omvang gebied	Hushoverweg, Daemenstraat, Sint Donatuskapelstraat, Maaseweg (zoals op kaart aangegeven)
Plaats	Weert
Datum opname	maart 2006

Redengevende omschrijving op gebieds-/structuurniveau

1. Beschrijving van de ontstaansgeschiedenis, de rol in en het belang voor de geschiedenis van Weert, de mate van representatie van de Weerter historie/ groei/ ontwikkeling, weerslag van de (agrarische) functie, tijdbeeld/bouwstijl, de relatie tot de context en de informatiewaarde;

Hushoven betreft een zeer oud gebied, met archeologische vondsten vanaf de prehistorie. De vorm van de enigszins bolle kransackers stamt uit de 9^e eeuw en is vrij uniek. Het agrarische gebruik van dit gebied is leidend en het groene karakter is waardevol. Op de kaart van Jacob van Deventer van circa 1565 is zowel de wegenstructuur als de vrij dichte bebouwing zichtbaar, langs de Oude Hushoverweg die doorliep in de Boshoverweg, langs de Maaseweg en de St. Donatuskapelstraat. Deze oude wegenstructuur is inclusief driesen (driehoekige dorpspleinen) zeer waardevol, zelfs al wordt deze doorsneden door de Ringbaan Noord. De weide die juist ten zuiden van de Ringbaan bij de entree van Weert ligt kenmerkt het agrarische verleden evident. Deze weide dient daarom te worden behouden en betrokken bij het te beschermen dorpsgezicht.

2. Beschrijving van de identiteit, karakteristiek, situering, belevingswaarde, ruimtelijke kwaliteit en waardering van elementen;

Voorts zijn vooral waardevol de ensembles langs de Oude Hushoverweg ten zuiden van de Ringbaan Noord en de Hushoverweg ten noorden daarvan (vanaf de Wilhelmus-Hubertusmolen tot en met het gemeentelijke monument op nummer 79), met de aftakkingen St. Donatuskapelstraat en Maaseweg. Deze gebieden vormen de meest gaaf gebleven herinnering aan het agrarische verleden van Hushoven.

Binnen het gebied zijn nog enkele bijzondere gebouwde elementen te noemen zoals de Donatuskapel (1868) en de Wilhelmus-Hubertusmolen (1904). Daarnaast zijn er ook andere karakteristieke elementen zoals restanten van een poel, resten van een waterlossing, hagen en boomstructuren.

Uit een geheel andere tijdsperiode stammen de in 2003 aangewezen rijksmonumenten, namelijk 3 kazematten van de Peel-Raamstelling (1934-1939). Deze liggen in het zicht van de Ringbaan Noord achter de bebouwing van de Maaseweg. Het betreft verdedigingswerken uit de 2^e linie achter het kanaal. De status van rijksmonument geeft het nationale belang weer. Ondanks dat ze verder weinig relatie hebben met de wordingsgeschiedenis van Hushoven, zijn ze van evident belang.

3. Signalering van bijzondere objecten, beeldbepalende en beeldondersteunende panden, structuren, zichtlijnen, stratenpatroon, rooilijn, inrichting openbaar gebied en groenstructuren;

- De monumenten zijn opgenomen onder 7 en in het rapport van het Monumenten-huis.
- Het meanderende wegenverloop en het agrarisch karakter zijn bijzonder en karakteristiek.
- De kransakkerstructuur in dit gebied is uniek bewaard gebleven en dient te worden beschermd.
- Het wegprofiel van met name de Hushoverweg is eenvoudig en dient zo te worden behouden.
- De weide aan de zuidzijde van de Ringbaan Noord hoort onlosmakelijk bij de Hushoverweg en het agrarische karakter van Weert, ondanks doorsnijding door die Ringbaan. Deze weide met het groene karakter en poel bij de entree van Weert dient te worden beschermd met de aanliggende gevelwand.

4. Waardering van de gaafheid en uniciteit, maar tevens het signaleren van eventuele beeldversturende elementen.

- Het stratenpatroon is gaaf en beschermingswaardig.
- Geen versturende elementen, met uitzondering van de Ringbaan die de Hushoverweg doorsnijdt.

5. Foto's

Oude Hushoverweg t.h.v. nr 32 met molen

Oude Hushoverweg ten zuiden van de Ringbaan

Zichtlijn op de Wilhelmus-Hubertusmolen

Groene karakter weide ten zuiden van Ringbaan

Poel nabij rotonde Ringbaan

Hoek Oude Hushoverweg – Molenakkerdreef

Hushoverweg 88 met leilinden

Hoek Hushoverweg 90

St. Donatuskapel

Doorzicht vanaf St. Donatuskapel naar het oosten

Hushoverweg t.h.v. 88 naar het noorden

Hushoverweg t.h.v. 77 en 77b

St. Donatuskapelstraat 15

Gemeentelijk monument Maassenweg 6

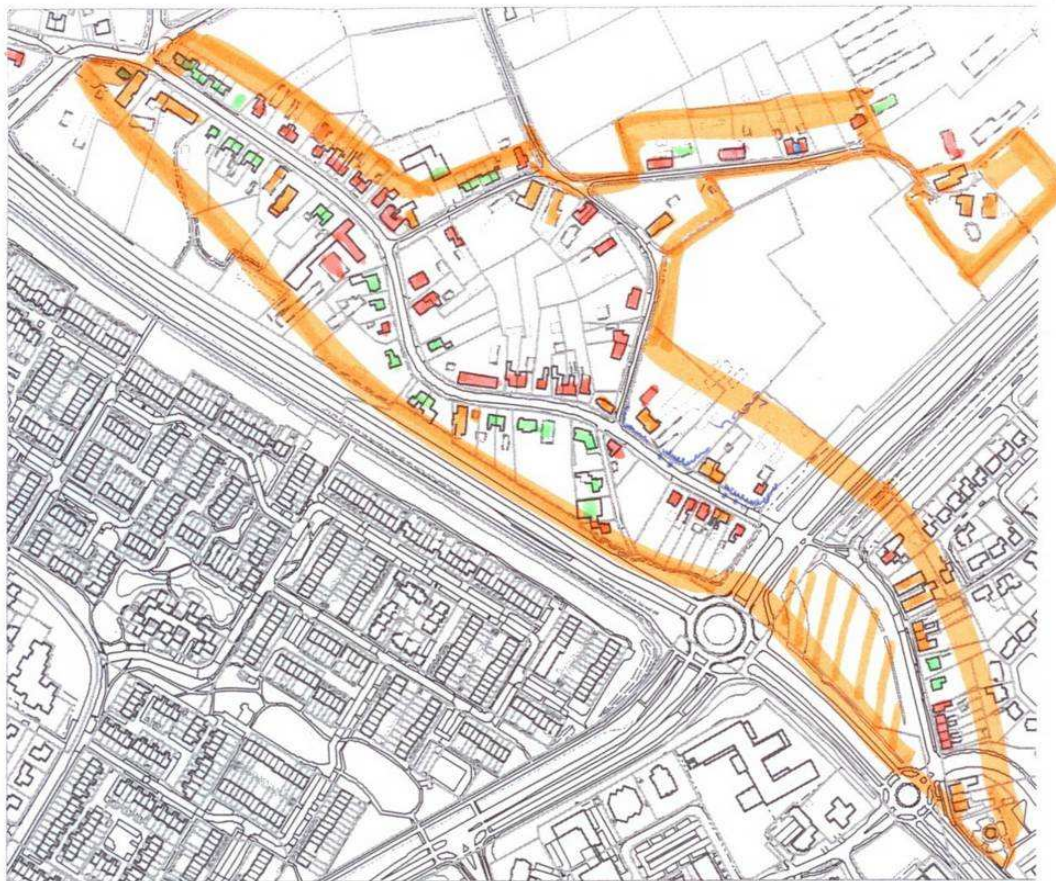

Open binnengebied aan Maassenweg met in het oog springende dakkapel op nummer 27

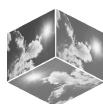
Nieuwbouw aan Hushoverweg 118c in afwijkende kleur

6. Begrenzing (wordt nader vastgelegd in het betreffende bestemmingsplan)

SDG VII Hushaven

- man / bbp
- neutraal
- onduidelijk
- staven

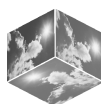
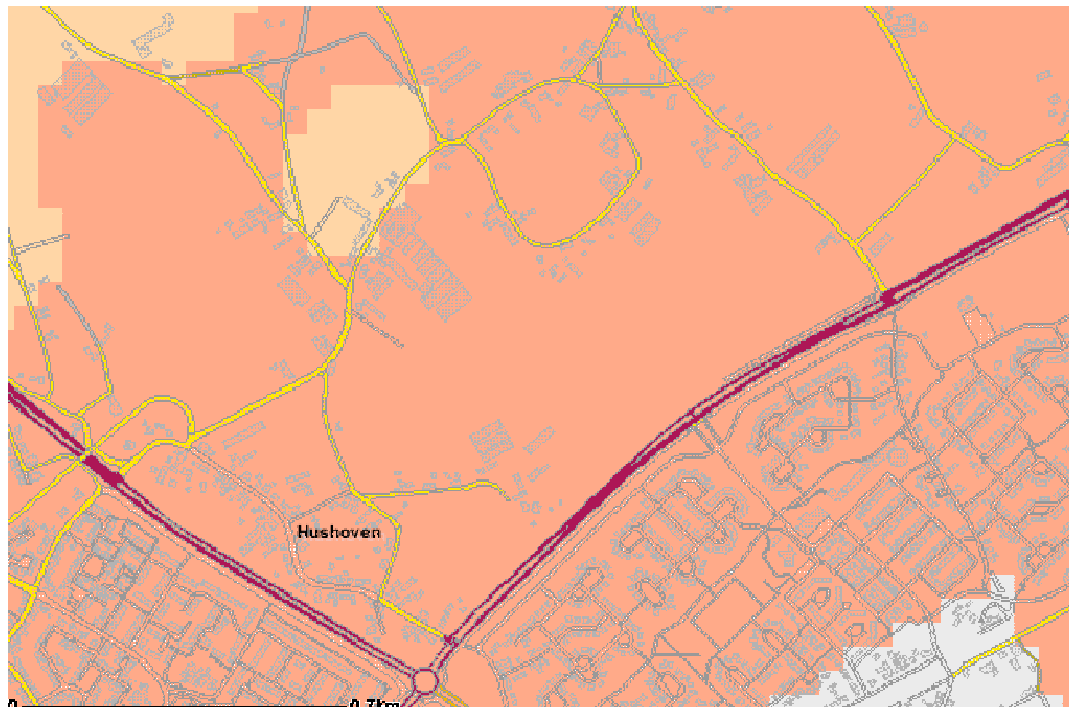
7. In het gebied aanwezige beschermde monumenten

Categorie	Adres
Rijks	Kazematten K6, K7, K8 bij Maassenweg Hushoverweg 30 (Wilhelmus Hubertusmolen) St. Donatuskapelstraat 1 (St. Donatuskapel)
Provinciaal (formeel verval- len)	St. Donatuskapelstraat 1 (St. Donatuskapel)
Gemeentelijk	Hushoverweg 77b (boerderij) Maassenweg 6 (boerderij en schuur)

8. Externe rapporten

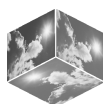
- De Buitenie Laarveld te Weert, cultuurhistorisch onderzoek met waardenstelling, Monumentenhuis Roermond, 2000

9. Indicatie archeologische verwachtingswaarde

10. Waardering

Waardering + tot +++++	Criteria
	A. Sociale en cultuurhistorische waarde
+++++	1. het object/terrein is verbonden met de geschiedkundige herinneringen in de ruimste zin des woords;
+++++	2. het object/terrein vertegenwoordigt een fase in de ontwikkeling van stad, streek of dorp;
+++++	3. het object/terrein vertegenwoordigt een aspect van de sociale of economische geschiedenis.
	B. Informatiewaarde
+++++	Mate waarin het object/terrein door de aanwezigheid in de omgeving alleen al aanschouwelijk onderwijs geeft en de passant informatie over het verleden ontvangt.
	C. Architectonische en kunsthistorische waarde
+++	1. het object/terrein is een goed voorbeeld van een stijl of bouwtrant of van het werk van een architect, is gaaf van stijl en detaillering terwijl eventuele latere wijzigingen het architectonische beeld niet storen;
+++	2. het object/terrein vertegenwoordigt vanuit architectonisch historisch oogpunt gezien een bouwstijl die kenmerkend is voor een bepaalde periode en geeft afzonderlijk of samen met andere de historische stedenbouwkundige ontwikkeling aan;
+++	3. het object/terrein vertegenwoordigt een onvervangbare bouwstijl, techniek of bouwtype.
	D. Planologische en landschappelijke waarde
+++++	1. het object/terrein heeft een nauwe relatie met de geomorfologie en de landschappelijke omgeving;
+++++	2. het object/terrein is gelegen in een gebied met oorspronkelijke perceelsstructuren en patronen van wegen en waterlopen;
+++++	3. het object/terrein vormt met bijgebouwen, kleinere artefacten en erfbeplanting een karakteristiek geheel;
+++++	4. het object/terrein is karakteristiek voor stad, streek of dorp.
	E. Unieke waarde
+++++	Het is van belang of een object een unieke waarde heeft of dat er meerdere (soortgelijke) objecten in de omgeving van het object staan. Als een object niet in verband kan worden gebracht met andere objecten (zoals in D. Situering), kan het betekenen dat het een unicum is in zijn soort en juist daarom zeer waardevol.
	H. Gaafheid
+++++	Vrijwel elk object is aangepast sinds het gebouwd is. Sommige aanpassingen en veranderingen passen echter niet in de stijl van het object en zijn storend voor het aanzien ervan. Het omgekeerde is overigens ook mogelijk: een wijziging kan de waarde van een object verhogen.

	G. Bouwkundige staat
++++	De bouwkundige staat van een object speelt een rol bij de beoordeling of een object in aanmerking komt voor een gemeentelijke monumentenlijst. Daarbij dient wel een onderscheid te worden gemaakt tussen achterstallig onderhoud en de fundamentele staat waarin een object verkeert. Uitgangspunt is dat een restauratie mogelijk met zijn. Tevens kan ook gedacht worden aan bescherming indien de ruïne als zodanig voldoende waarde bezit om als gemeentelijk monument te beschermen.
	H. Ouderdom
+++++	De ouderdom van een object speelt een mindere rol bij de beoordeling van een object. De gemeente Weert hanteert hiervoor in principe de minimale leeftijd van 50 jaar, in speciale gevallen zou hiervan afgeweken kunnen worden.

